

194
1907

DUGONICS SZELLEME.

DUGONICS ANDRÁS, HALHATATLAN NÉPIES IRÓNK EMLÉKSZOBRAI 1876. ÉVI AUGUSZTUS HÓ 19-ÉN TÖRTÉNT ÜNNEPÉLYES LELEPLEZÉSE ALKALMÁRA, A SZEGEDI „DUGONICS-KÖR” KEGYELETEKÉNT ÉS MEGBIZÁSÁBÓL.

Világtalan, derűtlen éjszakán
Aludta nemzetünk nagy éjjelét.
Csak Geniusza gyujta szent tüzet,
A virradás sivár szövéténeké
És sirva sirt a Nemtő búdala:
Ébredsz-e már, oh alvó Hunnia?

Nem ébredett . . . A kába tetszhalál
Fagyos kacajjal ülte ünnepeét,
S mint forgószél dühöngve táncrakelt,
Hogy eltámassza Hunnia nevét.
Az álmok óceána ráborult,
S fölötte dult a sors vad ostora;
Szívének érzelem-világa is
Mint sirvirág erőtlen elhala.
És sirva sirt a Nemtő búdala:
Ébredsz-e már, oh alvó Hunnia?

A nemzet álmodott. Mit álmodott?
Csatába' látta küzdni önkéjét,
Hol zászlaját az ellen bérhada
Mint fürgeteg tiporta szertesztét.
Vihar lovára kelt a pusztulás
S a vérbiborban ázó nép felett,
Villámokat lehelve usztanak
Könyörtelen, mogorva föllegek
És sirva sirt a Nemtő búdala:
Ébredsz-e már, oh alvó Hunnia?

Segélyt akart könyörgeni, de oh —
Kitépve nyelve, zár ül ajkain,
S az üldözöttnek egy jutalma lett:
Rut öngyalázat élte romjain

Elég! el-el te átkozott ecset!
Mely örülötnen írod álmidat;
Halált mutatsz e népnek álmisságban,
S az ébredésre csak pokol maradt?
Fölharsogott a Nemtő éreszava:
Kelj ébredésre alvó Hunnia!

Világtalan, derűtlen éjszakán
Aludta nemzetünk nagy éjjelét

Ah, Geniusza mint mosolyg ma rá —
Mert visszanyerte ősi szellemét.
Zeng még ma is a Nemtő vig dala:
Fölbredett az alvó Hunnia!

Letűnt az éj, nagy álma zord szaka,
S a pirkadás biborba szótt egén
Arany betűkkel írva tündökölt
A honfi-szívben újuló „Erény.”
Fölbredett az alvó szelleme
És megragadva féltett zászlaját,
Hazája nyelvén zenge éneket
E földet itt a lanttal futva át
Fölharsogott a Nemtő éreszava:
Kelj ébredésre alvó Hunnia!

Magyar hazánkban újra csak magyar
Danára kelt a dalnok hó szive;
A lombos erdő, bérc, patak s mező,
Magyar daloktól zenge messzire.
A nép csodálva hallgatá e dalt,
Mely ősapái nyelvén ifjodott —
S szívébe kételyt ült: talán bizony
Az ősapáknak nyelve már halott?
Fölharsogott a Nemtő éreszava:
Kelj ébredésre alvó Hunnia!

Talán szívet cserélt e nemzedék?
Vagy eldobá az ősök szellemét?
Vagy tán a százados vihar keze
Mint hervadó virágot mosta szét?
Nem-nem! Amott az Alföld téerein
Egy tiszteletre méltó ősz alak
A nép körébe térve dolgozik
Szelid Muzsája enyhe árny' alatt
Fölharsogott a Nemtő éreszava!
Kelj ébredésre alvó Hunnia!

S mig mézes ajkain a nép szava —
S derült szívében népnek zengene,
E nép megértve őt imára kelt:
Hisz' visszatért az ősök szelleme
Emlékszobort emelt e kor neki,
S örök babérba fonja homlokát;
S a tisztes ősz alak szent ihletét
A glóriák dalával fűzi át.
Fölharsog im a Nemtő éreszava:
Dicső legyen a népek dalnoka!

Szőnyi Lajos.